

1. Fiziksel İpucu

Fiziksel ipucu; ilk ipucu türü olup, en yoğun desteğin verildiği ipucu sunma tekniğidir. Fiziksel ipucu, çocuk bir şeyler yaparken yetişkinin fiziksel olarak (eliyle ya da vücuduyla) çocuğa yardımcı olması durumudur. Diğer bir deyişle, fiziksel ipucu çocuk tarafından sergilenmesi beklenen beceri ya da davranışın gerçekleştirilmesi için yetişkinin fiziksel olarak yardım sunması ve beraberinde ne yaptığını betimlemesi sürecidir.

Kapıyı açıyorum.
Açtım...

Fiziksel ipucu sunmanın amacı, çocuğun ilgili beceriyi kazanması ya da göstermesini sağlamaktır, ancak asıl amaç çocuğun beceriyi kendi başına yani bağımsız olarak yerine getirmesidir. Bu nedenle çocuk beceriyi yerine getirmeye başladıktan sonra fiziksel ipucu sunmanın giderek azaltılması ve bir süre sonra tamamen ortadan kaldırılması gerekmektedir.

Fiziksel ipucu temelde üç aşamadan oluşur. Bunlar; **“tam fiziksel ipucu, kısmi fiziksel ipucu ve gölge ipucu”**dur. Fiziksel ipucu; tam fiziksel, kısmi fiziksel ve gölge ipucu şeklinde aşamalı olarak azaltılmaktadır.

1a). Tam Fiziksel İpucu

Tam fiziksel ipucu, çocuğun ilgili beceriyi gerçekleştirebilmesi için yetişkinin elleri ya da vücudu ile çocuğun hareketlerini yönlendirme ya da kontrol etme şeklinde sunduğu yardımdır. Çocuğun ilgili beceriyi bağımsız bir şekilde yerine getiremediği ve yetişkin yardımı olmadan gerçekleştiremeyeceği durumlarda kullanılabilir.

Bu yardım türünde, yetişkinden çocuğun yapması gereken beceriye ilişkin doğrudan ve fiziksel olarak destek sunarken ne yaptığını da açıklaması beklenmektedir. Örneğin; sınıftan dışarı çıkmak için kapı koluna uzanan, ancak açamayan çocuğa yetişkinin **“Haydi kapımızı açalım.”** diyerek ve çocuğun elinin üzerinden tutarak kapıyı açmasını sağlaması tam fiziksel ipucu sunmayı açıklamaktadır.

1b). Kısmi Fiziksel İpucu

Tam fiziksel ipucu sunularak ilgili beceride yeterlilik kazanmaya başlayan çocuğun beceriyi bağımsız bir şekilde yerine getirebilmesi için ipucu giderek azaltılır. Yani ipucu, tam fiziksel ipucu sunmadan kısmi fiziksel ipucu sunmaya dönüştürülür. Kısmi fiziksel ipucu sunmada, tam fiziksel ipucu sunmada olduğu gibi yetişkinin beceriyi gerçekleştirirken çocuğa tam destek sunması söz konusu değildir. Başka bir deyişle, yetişkin bu süreçte ilgili beceriyi tamamlayabilmesi için çocuğa tam fiziksel ipucuna göre daha fazla sorumluluk verir. Bu doğrultuda kısmi fiziksel ipucu, çocuğun hedef beceriyi daha bağımsız bir şekilde gerçekleştirmesine yardımcı olmak için çocuğun vücudunun belli bir bölgesine dokunularak çocuğa sunulan yardımdır. Büyük kas becerilerinde, vücuduna kısmi bir şekilde dokunularak ya da vücudunun belirli bir bölgesi tutularak çocuğa kısmi fiziksel ipucu sunulabilir. Kk kas becerilerinde ise, çocuğun bileğinden ya da kolundan tutularak ve yavaşca itilerek ya da çekilerek çocuğa kısmi fiziksel ipucu sunulabilir. Bu sırada yetişkin çocuğa o anda neler yapıldığını söyleyebilir. Örneğin; sınıftan dışarı çıkmak için kapı koluna uzanan, ancak aamayan çocuğa yetişkinin **“Kapıyı açıyoruz, atık.”** diyerek ve çocuğun bileğinden tutarak kapıyı açmasını sağlaması kısmi fiziksel ipucu sunmayı aklamaktadır.

1c). Gölge İpucu

Kısmi fiziksel ipucu sunularak ilgili beceride yeterlilik kazanmaya başlayan çocuğun bu beceriyi bağımsız yerine getirebilmesi için ipucu giderek azaltılır. Yani ipucu bu sefer kısmi fiziksel ipucundan gölge ipucuna dönüştürülür. Bu süreçte, ilgili beceriyi çocuğun gerçekleştirebilmesinde kısmi fiziksel ipucuna göre çocuğa verilen sorumluluk daha fazladır. Amaç, çocuğun yapması gerekeni bağımsız olarak yerine getirmesi için ona fırsat vermektir. Bu bağlamda gölge ipucu; çocuğa dokunulmaksızın onun hareketlerini eşgüdümlü olarak izlemektir. Gölge ipucu, çocuk beceriyi fiziksel yardıma gereksinim duymayana kadar sürdürülebilir. Dolayısıyla yetişkinin çocuğun kısmi fiziksel ipucuna olmadığına karar verdiğinde ortamda bulunması ve çocuğun hareketlerini eşgüdümlü olarak yanında taklit etmesi ya da izlemesi (sanki eli çocuğun elinin üzerindeymiş gibi) gerekir. Bu sırada yetişkin çocuğa o an ne yapıldığını söyleyebilir.

Örneğin, çocuk sınıftan çıkmak için kapının yanına gittiğinde yetişkinin kolunu onunla birlikte kapıya uzatması ve onun kapıyı açma hareketini eşgüdümlü olarak taklit etmesi ya da izlemesi (sanki eli çocuğun elinin üzerindeymiş gibi) gölge ipucu sunmayı açıklamaktadır.

Evet, kapıyı açıyorsun...
Çok güzel açtın...

